

Załącznik Nr 1 do umowy
w sprawie określenia warunków
ospolizacyjno-finansowych
działalności Muzeum - Zamek
Tarnowskich w Tarnobrzegu
oraz programu jego działania

PROGRAM DZIAŁANIA MUZEUM-ZAMEK TARNOWSKICH W TARNOBRZEGU

I. Zadania i cele statutowe Muzeum

Siedzibą Muzeum jest Zamek Tarnowskich, położony przy ul. Sandomierskiej 27 w Tarnobrzegu, a terenem działania obszar miasta Tarnobrzega i jego najbliższych okolic.

Muzeum:

1. eksponuje Zbiory Tarnowskich mieszczące się w zamku Tarnowskich w Dzikowie przy ul. Sandomierskiej 27 w Tarnobrzegu;
2. Posiada Oddział „Muzeum Polskiego Przemysłu Siarkowego” mieszczący się w zabytkowym spichlerzu położonym przy ul. Pawłowskiego 14 w Tarnobrzegu.

Organizatorem Muzeum jest Gmina Tarnobrzeg – miasto na prawach powiatu.

Muzeum jest muzeum rejestrowanym, samorządową instytucją kultury i posiada osobowość prawną.

Ogólny nadzór nad Muzeum sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a bezpośredni Prezydent Miasta Tarnobrzega.

Celem działania Muzeum jest trwała ochrona dóbr kultury, informowanie o treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury regionu, Polski i świata, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie zainteresowanym kontaktu ze zgromadzonymi zbiorami.

Muzeum realizuje swoje cele poprzez:

- 1) gromadzenie i udostępnianie zbiorów tj. dokumentów, archiwaliów, książek, rękopisów, druków, dzieł sztuki, zabytków techniki i innych obiektów związanych z historią i tradycjami Tarnobrzega i jego okolic;
- 2) przechowywanie, zabezpieczanie i konserwację zgromadzonych zbiorów w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwa oraz dostęp w celach naukowych;
- 3) inwentaryzację i katalogowanie zgromadzonych zbiorów;
- 4) inspirowanie i prowadzenie działalności naukowo-badawczej i popularyzatorskiej;
- 5) użyczanie i przyjmowanie w depozyt zbiorów zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami;

- 6) udostępnianie zbiorów i materiałów dokumentacyjnych oraz udzielanie informacji do celów naukowo – badawczych i popularyzatorskich;
- 7) opracowywanie scenariuszy i organizowanie ekspozycji stałych i wystaw czasowych;
- 8) organizowanie i prowadzenie działalności edukacyjnej;
- 9) inicjowanie, wspieranie i prowadzenie projektów związanych z zakresem swojej działalności;
- 10) organizowanie spotkań, zjazdów i konferencji związanych z charakterem swojego działania;
- 11) opracowywanie, publikowanie i rozpowszechnianie wydawnictw naukowych, popularnonaukowych, dokumentalnych i pamiątkarskich z zakresu swojej działalności;
- 12) prowadzenie fachowej biblioteki i archiwum;
- 13) współpracę w zakresie edukacji regionalnej z przedszkolami, szkołami, instytucjami kultury, stowarzyszeniami i organizacjami społecznymi;
- 14) współpracę z instytucjami muzealnymi i naukowymi, promującymi sztukę współczesną oraz stowarzyszeniami i organizacjami o podobnych cechach na terenie kraju i zagranicą;
- 15) zapewnienie właściwych warunków zwiedzania oraz korzystania ze zbiorów i zgromadzonych informacji;
- 16) popieranie działalności artystycznej i upowszechniającej kulturę.

Priorytetem na najbliższe lata powinny być prace inwentaryzatorskie i konserwatorskie, w tym:

- 1. Inwentaryzacja wszystkich muzealiów i sporządzenie ich elektronicznego katalogu**
- 2. Opracowanie pozyskanego księgozbioru**
- 3. Konserwacja wyposażenia ruchomego w miarę posiadanych środków**

DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA

Priorytetem jest zakup od rodziny Tarnowskich ostatniej części kolekcji dzikowskiej, która teraz jest w tarnobrzeskim Muzeum, jako depozyt. Środki na ten cel powinny pochodzić z NiMOZ-u, bądź Ministerstwa Kultury.

Drugim ważnym kierunkiem działań jest kontynuacja budowy Nowej kolekcji dzikowskiej- kolekcji obrazów współczesnych artystów

Należy kontynuować także gromadzenie pamiątek z historii miasta i powiatu

Warto zwrócić uwagę na konieczność stworzenia audio-przewodnika po stałych ekspozycjach muzealnych. Oprócz wystaw stałych, na bazie własnych zbiorów, konieczne jest organizowanie wystaw czasowych w ramach współpracy z Muzeami w Polsce. Warto w tym miejscu zaznaczyć o istnieniu już bardzo dobrej współpracy z Muzeum w Stalowej Woli, Sandomierzu, Baranowie i Łąncucie. Wystawy czasowe powinny uwzględniać tak aspekt lokalny (np. wynikający z przypadających w danym roku wielkich rocznic, ważnych wydarzeń lokalnych) jak też

ukazywać najważniejsze wydarzenia i trendy w polskiej sztuce i muzealnictwie. Niezwykle ważnym wydaje się utrzymanie corocznej prezentacji twórców „lokalnych”.

IMPREZY CYKLICZNE

Swoistą wizytówką Muzeum stały się już imprezy cykliczne, takie jak np.:

Symposium artystyczne(plener malarski) im Mariana Ruzamskiego, w którym uczestniczą artyści z Polski i zagranicy. Są to wybitni współcześni twórcy, którzy swoje prace pozostawiają, jako dar dla Muzeum. W ten sposób tworzona jest tzw. Nowa kolekcja Dzikowska.

Kontynuacji wymaga także tzw. Kalendarz historyczny, czyli upamiętnianie ważnych wydarzeń z historii lokalnej;

-19 styczeń- rocznica śmierci Władysława Jasińskiego „Jędrusia”

-3 marzec-dzień Żołnierzy Niezłomnych

-20 czerwca Juliusz Tarnowski

-maj-Noc muzeów

-3 maj i 11 listopad- wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych

-15 sierpień- wspomnienie tzw. ochotników dzikowskich 1920 r.

-22 grudzień-dzień pamięci o ofiarach pożaru Zamku

Wydaje się, iż należałoby także wznowić Dzikowski Festiwal nalewek, połączony z konkursami, wykładami i atrakcjami kulinarnym i muzycznymi.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Muzeum od kilku lat prowadzi także działalność naukową. Jej celem jest naukowe opracowanie różnych aspektów historii miasta (niezwykłe ważne wydają się prace związane z dziejami rodziny Tarnowskich, tarnobrzeskich Żydów, czy też naukowe opracowanie okresu „siarkowego”).

Koniecznym jest kontynuacja organizacji konferencji naukowych i współpraca z ośrodkami uniwersyteckimi i naukowymi w kraju.

Opracowywane materiały powinny ukazywać się tak w wydawanym od 8 lat przez muzeum roczniku *Dzikoviana*, jak też innych formach wydawniczych.

Ważnym aspektem tej działalności, wartym kontynuacji jest uroczyste wręczenie nagrody im. dra Michała Marcza, za zasługi dla regionalistyki.

Muzeum mogłoby być także animatorem stworzenie wzorem Szlaku Lubomirskich- Szlaku Tarnowskich (Lelewitów) (Tarnobrzeg, Tarnów, Sucha Beskidzka, Dukla, Końskie, Rudnik, Przeworsk, Tarnopol i Czernichów(Ukraina).

DZIAŁANOŚĆ EDUKACYJNA I UPOWSZECHNIENOWA

Oferta edukacyjna Muzeum, zarówno, co do formy zajęć jak i tematyki powinna być stale poszerzana w miarę oczekiwań i sugestii osób zainteresowanych. Koniecznym jest zintensyfikowanie współpracy ze szkołami.

Zajęcia powinny zawierać podstawowe zagadnienia teoretyczne i być ukierunkowane na praktyczne poznawanie różnych dziedzin nauki(architektura, historia sztuki, historia, przyroda) i być dostosowane do wieku i umiejętności uczestników. Dlatego też należy skierować ją do przedszkolaka, uczniów szkół podstawowych, Gimnazjów i Szkół Ponadgimnazjalnych oraz dla seniora

W ofercie Muzeum znajdują się także warsztaty muzealne o różnej tematyce, konkursy literackie, plastyczne i inne, oraz propozycja szlaków tematycznych po Tarnobrzegu np. szlak architektury, szlak Tarnowskich, szlak żydowski, czy szlak siarkowy. Oferta edukacyjna powinna uwzględniać różne kategorie wiekowe i społeczne odbiorców.

PROMOCJA

To niewątpliwie „pięta achillesowa” w działaniach Muzeum. Należy zrobić wszystko by wzmóc działania marketingowe. Informacje o ofertach i działaniach Muzeum, należy zamieszczać w mediach oraz docierać z nimi bezpośrednio do nauczycieli, metodyków nauczania i innych zainteresowanych osób. Program działalności Muzeum należy przedstawiać także podczas konferencji, szkoleń i innych imprez oświatowych. Istotnym wydaje się dotarcie do turystów odwiedzających Sandomierz i przyciągnięcie ich do Tarnobrzega.

W tej sprawie konieczne jest kontynuowanie współpracy z sandomierskim PTTK oraz tamtejszym Muzeum Okręgowym.

Jednak najważniejszym wyzwaniem wydają się działania zmierzające do wykorzystania potencjału turystycznego związanego z funkcjonowaniem Jeziora tarnobrzieskiego. Pytanie jak

sprawić by choćby, co dziesiąty wypoczywający nad wodą dotarł także do tarnobrzeskiego muzeum wydaje się kluczowe. Prócz ulotki dla każdego przybywającego nad jezioro, należy nad nim umieścić także tablice informacyjne oraz rozważyć uruchomienie o określonych godzinach „Muzeobusu”, zawożącego i odwożącego chętnych do muzeum.

Ważnym zadaniem stanie się także aktywność Muzeum w mediach społecznościowych.

PRACOWNICY MUZEUM

Aktualnie Muzeum zatrudnia 15 pracowników. Jest to ilość niewystarczająca dla zaspokojenia podstawowych potrzeb placówki, która funkcjonuje w dwóch budynkach. W sezonie sytuację „ratują” osoby zatrudnione z Urzędu Pracy. Przy takiej ilości pracowników, funkcjonowanie Muzeum do tego w 2 obiektach byłoby niemożliwe. Koniecznym staje się zatrudnienie przynajmniej 3 osób, w tym 2 pracowników merytorycznych(historyk sztuki i muzealnik ze znajomością języka angielskiego).

FINANSE

Podstawą finansowania muzeum są środki pochodzące z gminnego budżetu.

Jednak należy zrobić wszystko by kontynuować ich uzupełnienie o środki pozyskiwane z zewnątrz

Ze źródeł zewnętrznych należy przede wszystkim dokończyć prace związane z adaptacją zamku na potrzeby muzeum (Fundusze unijne, programy ministerialne, środki konserwatora wojewódzkiego)

Fundusze zewnętrzne powinny także partycypować kosztach organizacji wystaw i imprez czasowych (sponsorzy, programy marszałkowskie)

Powinno zwiększyć się i to wielokrotnie, zyski ze sprzedaży biletów oraz oferowanych usług i wynajmu pomieszczeń. Muzeum powinno także oferować usługi specjalistyczne, np. oprowadzanie turystów na terenie miasta, kwerendy genealogiczne czy oferty redakcyjno-wydawnicze.

INWESTYCJE

Muzeum znajduje się w budynku- Zamku Tarnowskich, który jest od kilkunastu lat w stanie remontu- dostosowania obiektu do celów muzealnych. Dalsza kontynuacja prac adaptacyjnych w Zamku na potrzeby muzealne powinna w pierwszej kolejności uwzględniać tak potrzeby wystawiennicze- jak też techniczne funkcjonowania Muzeum (brak pomieszczeń magazynowych). Pilną potrzebą jest przygotowanie pomieszczenia na archiwum zakładowe, oraz adaptacja strychu na przestrzeń wystawiennicza

Należy także w zrównoważony sposób wprowadzać w przestrzeń muzealną środków audio-wizualnych

Ulec musi także zwiększenie bezpieczeństwa budynku Muzeum(zamku), w tym konieczny wydaje się montaż krat w oknach na parterze.

WSPÓLPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Działalność Muzeum prowadzona jest w ramach ogólnej polityki kulturalnej miasta. Stąd konieczność jeszcze ściślejszej współpracy tak z MBP i TDK, jak też organizacjami pozarządowymi działającymi w mieście np. Tarnobrzeskim Towarzystwem Historycznym. Muzeum ma także podpisane umowy o współpracy m.in. z ASP w Łodzi, Arboretum w Bolestraszcach, oraz Uniwersytetem III Wieku w Tarnobrzegu. Współpraca ta powinna owocować różnymi formami zajęć edukacyjnych(m.in. lekcje historyczne, przyrodnicze i muzealne, odczyty, prelekcje, wykłady, szkolenia, konkursy szkolne, pogadanki) jak i wspólnymi przedsięwzięciami artystycznymi i naukowymi (plenery artystyczne, praktyki i staże dla uczniów szkół średnich i wyższych oraz seminaria czy konferencje).

Ważną jest także współprac z mediami, samorządem lokalnym i innymi instytucjami w tym z Urzędem Marszałkowskim w Rzeszowie, Starostwem w Tarnobrzegu, Podkarpackim Centrum Edukacji Nauczycieli, Podkarpacką Regionalną Organizacją Turystyczną w Rzeszowie.

Funkcjonowanie Muzeum jest i powinno zostać ściśle związane ze współpracą i współdziałaniem z rodziną Tarnowskich i Związkiem Rodu Tarnowskich.

MUZEUM SIARKI

Muzeum Historyczne Miasta Tarnobrzega posiada także swój Oddział- Muzeum Polskiego Przemysłu Siarkowego, który znajduje się w budynku zabytkowego XIX wiecznego spichlerza położonego przy ulicy Pawłowskiego, Prezentowane w nim eksponaty pokazują historię tarnobrzesckiej siarki i tradycję górniczą w Polsce. W otoczeniu muzeum znajduje się mini skansen, urządzeń górniczych. modernizacja muzeum Polskiego Przemysłu siarkowego(

tak infrastruktury CO, magazyn, skansen maszyn górniczych na powietrzu), jak też pozyskiwanie kolejnych zbiorów, zbieranie relacji świadków historii Muzeum powinno prowadzić współpracę(także finansową) tak z firmami posiarkowych w Tarnobrzegu, jak też z jedyną czynna kopalnią siarki w Osieku.

PREZYDENT MIASTA
Dariusz Bożek

MIASTO TARNOBRZEG
ul.Kościuszki 32
39-400 Tarnobrzeg
NIP 8672079199 REGON 830409092

Tadeusz Zych

